

PLAN WYNIKOWY DLA KLASY 4

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
CZĘŚĆ I ZAPOZNAJ SIĘ Z HISTORIA						
1	Historia... Co to takiego? Zagadnienia: • historia jako dzieje, przeszłość, epoki historyczne.	Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	Uczeń umie krótko scharakteryzować epoki historyczne.	Uczeń wyjaśnia, po co czy się historii.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość, • rozumie wpływ współczesnych zdarzeń także z życia ucznia na kształtowanie się przyszłej historii.	Historia jako dzieje
2	Wśród starych ksiąg, obrazów i budowli Zagadnienia: • źródła historyczne	Uczeń wie, co to jest źródło historyczne, legenda i zabytek.	Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum, umie podzielić źródła historyczne na pisane i niepisane.	Uczeń umie wskazać inne formy poznawania historii (film, obraz), rozumie znaczenie źródeł historycznych dla pracy historyka.	Uczeń umie odczytać informację z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane., Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.	Historia jako dzieje
3	Historia zegara i nie tylko... Zagadnienia: • chronologia, tysiąclecie, era, przed naszą erą	Uczeń wie, jakie są rodzaje zegarów, umie wskazać podstawowe podziały czasu (wiek, era itp.).	Uczeń umieszcza wydarzenia na linii chronologicznej, wie, co to jest chronologia.	Uczeń wie, w jakim celu i gdzie wynaleziono kalendarz, rozumie, jakie ma znaczenie chronologia w nauce historii.	Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas przed naszą erą.	Chronologia historyczna
4	Kiedy to było? Obliczanie czasu. Zagadnienia: • określanie wieku, ery, obliczanie upływu czasu między wiekami	Uczeń umie wskazać podstawowe podziały czasu (wiek, era itp.).	Uczeń wie, co to jest chronologia, umie określić na podstawie daty wiek i jego połowę.	Uczeń umie obliczyć upływ czasu między wydarzeniami p.n.e. i n.e.	Uczeń rozumie, jakie ma znaczenie chronologia w nauce historii.	Chronologia historyczna
5	Palcem po mapie Zagadnienia: • mapa historyczna, • rodzaje map historycznych	Uczeń wie, co to jest mapa. Wie, co to jest tytuł mapy i legenda.	Uczeń wie, jakie są rodzaje map. Umie wskazać na mapie konkretne miejsca i określić ich przynależność państwową.	Uczeń umie odróżnić od siebie rodzaje map. Umie wskazać starą mapę i różnice między mapą dawną i współczesną.	Uczeń rozumie znaczenie czytania mapy dla poznania zjawisk i procesów historycznych.	Analiza i interpretacja historyczna
6	Archeologia – co to takiego?*	Uczeń wie, czym zajmuje się archeolog.	Uczeń wie, jakimi narzędziami i technikami posługuje się archeolog.	Uczeń potrafi wymienić różne znaleziska archeologiczne i ocenić ich wartość.	Uczeń rozumie znaczenie pracy archeologa dla poznawania historii.	Temat spoza podstawy programowej

*Gwiazdką oznaczono tematy spoza podstawy programowej. Wymagania dotyczące lekcji dodatkowych zależą od tego, czy nauczyciel wyznaczy temat ten jako obowiązkowy czy nadobowiązkowy – wówczas wymagania dotyczyć będą oceny celującej.

7	Lekcja powtórzeniowa Zagadnienia: • epoki historyczne • źródła historyczne • chronologia	Uczeń rozumie pojęcia: wiek, era, epoka, historia, źródło historyczne, • oblicza czas, który upłynął między epokami i wydarzeniami, • przypisuje daty wydarzeń do odpowiednich wieków	Uczeń wymienia kolejne epoki historyczne, • wie, jakie wyróżniamy rodzaje źródeł historycznych, • wyjaśnia, dlaczego uczymy się historii	Uczeń przedstawia własne rozumienie konieczności nauki historii.	Uczeń klasyfikuje źródła historyczne, posługując się przykładami, uzasadnia przydatność źródeł w pracy historyka i archeologa.	
Sprawdzian 1.						
CZĘŚĆ II CZŁOWIEK SPOŁECZEŃSTWO						
8	Każdy człowiek jest inny Zagadnienia: • odmienność i niepowtarzalność człowieka	Uczeń wie, czym ludzie różnią się między sobą.	Uczeń wie, co to jest tolerancja.	Uczeń umie wskazać różnice między ludźmi oraz zauważyć wynikające z nich korzyści i trudności. Rozumie, że należy szanować innych bez względu na wiek, wygląd czy przekonania.	Uczeń umie odróżnić tolerancję od akceptacji.	Refleksja nad sobą i otoczeniem społecznym
9	W domu, w szkole, w społeczeństwie Zagadnienia: • rodzina, • społeczność szkolna, • społeczeństwo, • prawa i obowiązki ucznia	Uczeń wie, co to jest społeczeństwo i grupa społeczna i jakie są podstawowe rodzaje grup społecznych.	Uczeń umie wskazać przykłady społeczeństw i grup społecznych, • umie określić, do jakich grup sam należy i jaką pełni w nich funkcję, • umie określić podstawowe funkcje rodziny.	Uczeń umie wskazać przywódcę oraz określić role członków grupy społecznej, • rozumie potrzebę życia ludzi w grupach, • rozumie konieczność udziału w wyborach (na razie do samorządu szkolnego).	Uczeń rozumie znaczenie grupy społecznej w życiu codziennym (zwłaszcza znaczenie szkoły i rodziny).	Refleksja nad sobą i otoczeniem społecznym
10	Ja i moja historia Zagadnienia: • tradycja rodzinna, • pokolenie	Uczeń wie, co to jest pamiątka rodzinna, zwyczaj, drzewo genealogiczne i rodowód.	Uczeń umie odróżnić pamiątkę od zwyczaju oraz drzewo genealogiczne od rodowodu, • umie podać przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.	Uczeń umie narysować rodowód i drzewo genealogiczne.	Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.	Refleksja nad sobą i otoczeniem społecznym
11	Szkoła dawniej i dziś.*	Uczeń rozumie, że dawniej nauka nie wyglądała tak jak dzisiaj.	Uczeń wie, kim była Maria Skłodowska-Curie.	Uczeń wie, czym się różni szkoła dawna od dzisiejszej.	Uczeń potrafi opowiedzieć, jak kiedyś wyglądała nauka w dawnej szkole.	Temat spoza podstawy programowej

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
12	Lekcja powtórzeniowa. Zagadnienia: • społeczeństwo, grupa społeczna • rodzina, szkoła • tolerancja • konflikty • prawa i obowiązki ucznia	Uczeń zna pojęcia: społeczeństwo, grupa społeczna, • wie, czym ludzie różnią się między sobą • umie określić podstawowe funkcje rodziny	Uczeń wie do jakich grup społecznych należy i jaką pełni w nich funkcję. Zna swoje prawa i obowiązki jako uczeń w społeczności szkolnej.	Uczeń wie, co to jest tolerancja i potrafi opowiedzieć, w jaki sposób się przejawia.	Uczeń potrafi opowiedzieć o konfliktach między ludźmi i wie, w jaki sposób próbować radzić sobie z nimi.	
Sprawdzian 2.						
CZĘŚĆ III MAŁA I WIELKA OJCZYZNA						
13	Moja ojczyzna Orzeł – godło Polski*. Zagadnienia: • stolica Polski • godło, flaga, hymn państwowy • historia orła • sąsiedzi Polski	Uczeń wie, jakie miasto jest stolicą Polski, jakie są polskie symbole narodowe.	Uczeń umie wymienić sąsiadów Polski.	Uczeń umie wskazać na mapie sąsiadów Polski.	Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie. Zna historię narodowego godła.	Ojczyzna oraz temat spoza podstawy programowej.
14	Polska niejedno ma imię Zagadnienia: • regiony Polski	Uczeń zna pojęcia: region, gwara, strój regionalny, mniejszość narodowa.	Uczeń umie wskazać na mapie i nazwać najważniejsze polskie regiony oraz region, w którym mieszka.	Uczeń umie wskazać na mapie i nazwać wszystkie polskie regiony.	Uczeń rozumie znaczenie lokalnych zwyczajów dla budowania kultury polskiej.	Ojczyzna
15	Moja wielka i mała ojczyzna Zagadnienia: • mój region, • mała ojczyzna	Uczeń wie, co to jest ojczyzna i patriotyzm.	Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.	Uczeń rozumie znaczenie „małej ojczyzny” w swoim życiu i w historii.	Uczeń umie znaleźć informacje na temat swojej „małej ojczyzny”, interesuje się życiem lokalnym.	Ojczyzna, „mała Ojczyzna”
16	Lekcja powtórzeniowa. Zagadnienia: • patriotyzm • polskie symbole narodowe • regiony Polski • mniejszości etniczne i narodowe	Uczeń wie, co to jest patriotyzm i zna polskie symbole narodowe.	Uczeń wymienia sąsiadów Polski, umie wskazać na mapie państwa graniczące z Polską.	Uczeń wymienia regiony Polski, rozumie ich odrębności, wymienia cechy charakterystyczne własnego i innych regionów.	Uczeń charakteryzuje swoją „małą ojczyznę”, potrafi wskazać, jakie znaczenie ma dla niego i jego najbliższych.	
Sprawdzian 3.						

CZĘŚĆ IV DAWNO, DAWNO TEMU...

17	Bardzo dawna historia człowieka* Zagadnienia: • prehistoria	Uczeń potrafi wymienić zajęcia człowieka pierwotnego i wie, jakie były funkcje ognia.	Uczeń wymienia najpowszechniejsze narzędzia człowieka pierwotnego i wie, co zmieniło życie człowieka pierwotnego.	Uczeń wie, z czego człowiek dawniej wykonywał narzędzia.	Uczeń potrafi opowiedzieć o początkach rolnictwa i hodowli.	Temat spoza podstawy programowej
18	Nad wielkimi rzekami.* Zagadnienia: • pierwsze cywilizacje, • rolnictwo, • rola wielkich rzek.	Uczeń omawia rolę rzeki w starożytności.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Nil i Mezopotamię - wie, kim byli Sumerowie	Uczeń wymienia osiągnięcia starożytnych Sumerów.	Uczeń potrafi opowiedzieć o znaczeniu pierwszych cywilizacji nad wielkimi rzekami.	Temat spoza podstawy programowej
19	Historia pisma Zagadnienia: • alfabety: fenicki, grecki, łaciński, współczesny	Uczeń wie, kiedy wynaleziono pismo.	Uczeń rozumie, do czego służyło pismo.	Uczeń wymienia rodzaje pisma w kolejności chronologicznej.	Uczeń wie, w jaki sposób odczytano hieroglify.	Wynalazek pisma
20	Gliniane tabliczki.* Zagadnienia: • pismo klinowe, • Babilon.	Uczeń wymienia grupy społeczne zamieszkujące Mezopotamię.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Mezopotamię, potrafi określić role grup społecznych zamieszkujących Mezopotamię.	Uczeń potrafi określić hierarchię grup społecznych zamieszkujących Mezopotamię, opisuje wygląd starożytnego Babilonu.	Uczeń wie, co to jest podatek.	Temat spoza podstawy programowej
21	Na rydwanie faraona.* Zagadnienia: • faraon, rydwan, hieroglify, piramidy	Uczeń wie, kim był faraon i do czego służyły piramidy.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Nil i Egipt oraz wymienić grupy społeczne starożytnego Egiptu i krótko je scharakteryzować.	Uczeń wie, z czego i jak Egipcianie robili zwoje do pisania.	Uczeń wie, kim był faraon Tutanchamon.	Temat spoza podstawy programowej
22	A tymczasem na ziemiach polskich...* Zagadnienia: • Biskupin, • zajęcia ludności	Uczeń wymienia zajęcia mieszkańców Biskupina.	Uczeń potrafi na podstawie rysunku opisać gród w Biskupinie.	Uczeń wskazuje przyczyny upadku Biskupina.	Uczeń wie, kiedy powstała osada w Biskupinie i kto ją odkrył.	Temat spoza podstawy programowej
23	Siedem cudów starożytnego świata.*	Uczeń wie, że w starożytności wzniesiono wiele wspaniałych budowli, niektóre z nich nazwano „siedmioma cudami świata”.	Uczeń potrafi na podstawie zamieszczonych ilustracji opowiedzieć o „siedmiu cudach świata”.	Uczeń wskazuje „siedem cudów świata” na mapie świata starożytnego.	Uczeń zna dalsze losy „siedmiu cudów świata”.	Temat spoza podstawy programowej

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
24	Lekcja powtórzeniowa. Zagadnienia: • położenie geograficzne Mezopotamii • wynalazek pisma • Egipt faraonów • Biskupin	Uczeń rozumie pojęcia: Mezopotamia, pismo klinowe, faraon, piramidy, hieroglify, papirus.	Uczeń omawia wpływ położenia geograficznego na życie w Mezopotamii i Egipcie.	Uczeń wie, które osiągnięcia cywilizacji Mezopotamii i Egiptu odgrywają ważną rolę do dziś. Ocenia znaczenie wynalazku pisma dla rozwoju cywilizacji.	Uczeń wymienia egipskie grupy społeczne i określa ich funkcje. Zna różne koncepcje dotyczące budowy piramid.	
Sprawdzian 4.						
CZĘŚĆ V STAROŻYTNA GRECJA						
25	Grecja i jej mieszkańcy. Wielka kolonizacja. * Zagadnienia: • położenie Grecji, • ukształtowanie terenu, • rola żeglowania	Uczeń potrafi wskazać na mapie Grecję.	Uczeń wie, czym zajmowali się starożytni Grecy.	Uczeń umie wskazać przyczyny Wielkiej Kolonizacji.	Uczeń rozumie związek między położeniem geograficznym a rozwojem państwa i życiem mieszkańców.	Temat spoza podstawy programowej oraz temat dodatkowy
26	Greckie wychowanie. Zagadnienia: • wychowanie spartańskie, • hoplici, • igrzyska olimpijskie	Uczeń wie, co oznacza zwrot „spartańskie wychowanie”.	Uczeń wie, co oznacza zwrot „wróc z tarczą lub na tarczy”, wskazuje na mapie Spartę i Olimpię.	Uczeń umie opowiedzieć o spartańskim modelu wychowania i starożytnych igrzyskach sportowych.	Uczeń rozumie znaczenie sportu w życiu starożytnych Greków i współczesnych.	Fundamenty Europy
27	W Atenach Peryklesa Zagadnienia: • sztuka grecka • filozofia • demokracja	Uczeń wie, kim był Sokrates i Atena.	Uczeń wie, kim był Fidiasz i Perykles.	Uczeń umie objaśnić funkcje świątyni grackiej i agory.	Uczeń rozumie znaczenie osiągnięć starożytnych Greków dla kolejnych epok, w tym dla współczesności.	Fundamenty Europy
28	W świecie greckich bogów Zagadnienia: • bogowie olimpijscy • teatr grecki	Uczeń wie, kim był Herakles, Odyszeusz, Zeus, wie, co to był teatr w starożytnej Grecji.	Uczeń umie rozpoznać greckich bogów po ich atrybutach.	Uczeń umie opowiedzieć historię Heraklesa i Odyseusza.	Uczeń rozumie znaczenie osiągnięć starożytnych Greków dla kolejnych epok, w tym współczesności.	Fundamenty Europy

29	Lekcja powtórzeniowa Zagadnienia: • położenie geograficzne Grecji • wierzenia religijne Greków • filozofia i teatr grecki • rola sportu w życiu starożytnych Greków	Uczeń rozumie pojęcia: demokracja, igrzyska olimpijskie, wymienia greckich bogów.	Uczeń podaje genezę i znaczenie powiedzeń: „z tarczą lub na tarczy”, „wychowanie spartańskie”, zna postacie: Sokratesa, Arystotelesa, Platona, Fidiasza, Peryklesa.	Uczeń wyjaśnia znaczenie demokracji ateńskiej.	Uczeń porównuje warunki naturalne różnych krajów starożytnych: wskazuje podobieństwa i różnice oraz ich wpływ na funkcjonowanie państw.	
	Sprawdzian 5.					
CZĘŚĆ VI STAROŻYTNY RZYM						
30	Rozwój państwa rzymskiego* Zagadnienia: • początki Rzymu • Rzym królewski • republika • cesarstwo	Uczeń wie, kim był Romulus.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Rzym.	Uczeń wymienia chronologicznie ustroje Rzymu.	Uczeń krótko charakteryzuje ustroje Rzymu.	Temat spoza podstawy programowej
31	Miasto na siedmiu wzgórzach Zagadnienia: • drogi rzymskie • handel, życie codzienne • Juliusz Cezar	Uczeń wie, co to jest triumf i Forum Romanum.	Uczeń potrafi opowiedzieć, jak budowano rzymskie drogi.	Uczeń omawia codzienne zajęcia mieszkańców Rzymu.	Uczeń rozumie znaczenie dróg dla rozwoju imperium .	Fundamenty Europy
32	Rzymianina dzień powszedni Zagadnienia: • prawo rzymskie • terminy, igrzyska, niewolnictwo	Uczeń wie, co to jest niewolnik.	Uczeń wie, co to są terminy, gladiator, akwedukt, umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu, ze szczególnym uwzględnieniem prawa rzymskiego.	Uczeń rozumie znaczenie niewolnictwa w państwie rzymskim.	Uczeń umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu w odniesieniu do współczesności.	Fundamenty Europy
33	Rzymianin zostaje chrześcijaninem Zagadnienia: • narodziny chrześcijaństwa, • apostołowie, • ewangelia, • prześladowania	Uczeń wie, kim był Jezus i święty Paweł.	Uczeń umie wskazać najważniejsze zasady chrześcijaństwa.	Uczeń wymienia najważniejszych rzymskich bogów.	Uczeń rozumie znaczenie chrześcijaństwa dla rozwoju Rzymu i dalszej historii ludzkości.	Fundamenty Europy

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
34	Upadek cesarstwa rzymskiego. Jak walczyli w starożytnym Rzymie* Zagadnienia: • cesarstwo zachodnie, wschodnie • barbarzyńcy	Uczeń wie, co to jest legion rzymski. Zna datę 476 r.	Uczeń wie, co to jest taran, katapulta.	Uczeń zna datę upadku zachodniego cesarstwa rzymskiego, rozumie znaczenie armii w historii Rzymu.	Uczeń umie wymienić przyczyny podziału imperium i upadku cesarstwa zachodniego.	Temat spoza podstawy programowej oraz temat dodatkowy
35	Lekcja powtórzeniowa Zagadnienia: • przemiany ustrojowe w państwie rzymskim • Rzym podbija świat • osiągnięcia cywilizacji rzymskiej • chrześcijaństwo w świecie rzymskim	Uczeń rozumie pojęcia: republika, legiony, akwedukt, termy, cesarstwo, prawo rzymskie, chrześcijaństwo, Koloseum, amfiteatr. Zna postacie: Jezusa Chrystusa, Juliusza Cezara. Wie, co wydarzyło się w 476 r. Wskazuje na mapie miasto Rzym.	Wymienia rzymskie osiągnięcia cywilizacyjne. Podaje przyczyny prześladowań chrześcijan.	Uczeń opisuje republikę i cesarstwo, wskazuje na różnice między nimi.	Uczeń wskazuje wpływ osiągnięć rzymskich na współczesne prawo i budownictwo.	
	Sprawdzian 6.					